

Prognoza oddziaływania na środowisko

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łęgi Mechlińskie”

***Opracowanie:
mgr Karolina Marek***

Poznań, październik 2013

SPIS TREŚCI

<i>WSTĘP</i>	3
1. <i>Przedmiot opracowania</i>	3
2. <i>Podstawy formalno – prawne opracowania</i>	3
3. <i>Cel i zakres merytoryczny opracowania</i>	4
4. <i>Metody pracy i materiały źródłowe</i>	6
<i>CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA</i>	8
5. <i>Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu opracowania i sąsiedztwa oraz przyrodnicze powiązania z otoczeniem</i>	8
6. <i>Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań</i>	9
6.1 <i>Rzeźba terenu</i>	9
6.2 <i>Warunki geologiczno – gruntowe</i>	10
6.3 <i>Warunki wodne</i>	10
6.4 <i>Gleby</i>	12
6.5 <i>Szata roślinna i świat zwierzęcy</i>	13
6.6 <i>Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny</i>	13
<i>OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU</i>	16
7. <i>Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i innych ustaleń projektu planu</i>	16
7.1. <i>Cel opracowania projektu planu</i>	16
7.2 <i>Ustalenia projektu planu</i>	17
7.3 <i>Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.</i>	20
7.4 <i>Potencjalne skutki braku realizacji ustaleń projektu planu</i>	23
7.5 <i>Istotne z punktu widzenia projektu planu zapisy zawarte w ustawach</i>	24
7.6 <i>Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu</i>	26
8. <i>Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.</i>	26
8.1 <i>Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby</i>	26
8.2 <i>Oddziaływanie na warunki podłoża</i>	27
8.3 <i>Oddziaływanie na warunki wodne</i>	27
8.4 <i>Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000</i>	28
8.5 <i>Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny</i>	28
8.6 <i>Oddziaływanie na różnorodność biologiczną</i>	29
8.7 <i>Oddziaływanie na klimat</i>	29
8.8 <i>Oddziaływanie na ludzi</i>	29
8.9 <i>Oddziaływanie na krajobraz</i>	30
8.10 <i>Oddziaływanie na zasoby naturalne</i>	30
8.11 <i>Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne</i>	30
9. <i>Rozwiązania alternatywne</i>	30
10. <i>Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko</i>	31
11. <i>Proponowane dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania</i>	31
12. <i>Streszczenie</i>	31

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Łęgi Mechlińskie. Plan ten został wywołany uchwałą Nr 177/XVIII/12 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 26 stycznia 2012 r.

Opracowanie obejmuje obszar o powierzchni ok. 1082 ha na gruntach gminy Śrem. W obszarze opracowania oraz okolicy występują łąki i pastwiska, lasy, pola uprawne, tereny wskazane do zalesienia oraz istniejąca i projektowana wielofunkcyjna zabudowa wiejska, w tym mieszkaniowa jednorodzinna i letniskowa.

Projekt planu obejmuje swym zasięgiem obszary chronione: obszary Natura 2000 oraz Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Łęgi Mechlińskie”, obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, a także zespół pałacowo – parkowy w Łęgu.

W granicach opracowania położone są tereny, w stosunku do których obowiązują miejscowe plany, w tym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie” w gminie Śrem uchwalony uchwałą Nr 232/XXII/2000 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 24 marca 2000 r. Ustalenia powołanego miejscowego planu, obejmującego obszar o powierzchni około 782 ha, uchwalonego pod rządami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r., Nr 15, poz. 139 ze zm.), wymagają dostosowania do obowiązujących przepisów prawnych.

2. Podstawy formalno – prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z dnia 7 listopada 2008 r.) na organie administracji opracowującym m.in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. planu. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim określenie:

- przeznaczenia terenu oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,

- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, chyba że realizacja dokumentu nie powoduje znaczącego oddziaływania na środowisko i fakt ten zostanie uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Analizie i ocenie podlega projekt planu wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny nr 3 do niniejszego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, prognoza oddziaływania na środowisko musi być opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a informacje w niej zawarte dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 poz. 145),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyrody* (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. z 2012 r. poz. 463)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla „Łęgi Mechlińskie”.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas klimatu województwa Wielkopolskiego, R. Farat (red.), IMGW w Poznaniu, 2004,
- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno–geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET–POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995,
- Meteorologia i klimatologia dla rolników, J. Gumiński, Warszawa 1954,
- Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu (<http://www.fineprint.com>), 2002,
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruk, Poznań 2005,
- Parki krajobrazowe w Polsce, red. G. Rąkowski, Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa, 2002,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, WIOŚ, Poznań, 2011,
- Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruk, Poznań 2005,
- Śrem, Z. Szmidt 1994, WBP, Poznań, 1994.

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-143-C, Śrem, Główny Geodeta Kraju, 2005,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-142-D, Czempin, Główny Geodeta Kraju, 2004,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N-33-143-C, Śrem, Główny Geodeta Kraju, 2001,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N-33-142-D, Czempin, Główny Geodeta Kraju, 2001,
- mapa glebowo – rolnicza dla gminy Śrem.

Dokumenty i inne opracowania:

- Uchwała Nr 177/XVIII/12 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łęgi Mechlińskie”,
- Uchwała Nr 301/XXXII/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 7 marca 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Łęgi Mechlińskie"
- Uchwała Nr 383/XXXVIII/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 29 października 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Łęgi Mechlińskie",
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem (Uchwała Nr 24/V/11 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 stycznia 2011 r.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Program ochrony Środowiska dla gminy Śrem na lata 2008-2011, z perspektywą na lata 2012-2015,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007–2013, Warszawa 2007,
- II Polityka ekologiczna Państwa, Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010, Warszawa 2002,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
- Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Inne źródła:

- wizje terenowe (sierpień 2012 r.),
- <http://maps.geoportal.gov.pl>,
- gis.srem.pl,
- www.srem.pl,
- www.poznan.pios.gov.pl.

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono szereg badań terenowych, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Prognoza została opracowana w zakresie, jaki umożliwił stan dostępnych informacji a także stopień szczegółowości zapisu planu.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu opracowania i sąsiedztwa oraz przyrodnicze powiązania z otoczeniem

„Łęgi Mechlińskie” położone są w Wielkopolsce, w powiecie śremskim, w gminie Śrem, w odległości ok. 5 km na północny wschód od Śremu i na północ od drogi prowadzącej do Zaniemyśla.

Część terenu zlokalizowana jest w strefie zaewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Łęgi Mechlińskie, chroniący lasy łęgowe i gradowe oraz mający na celu zachowanie wodnych, podmokłych i wilgotnych siedlisk przyrodniczych o dużych wartościach krajobrazowych, naukowo-dydaktycznych, charakterystycznych dla zalewowej doliny rzeki Warty i obiektów kulturowych.

Użytki ekologiczne na terenie gminy Śrem – uznano 14 obiektów przyrodniczych (starorzecza, śródlądne oczka wodne, zabagnione zalewowe łąki, wydmy i płaty nie użytkowanej roślinności oraz miejsca rozrodu płazów): Bagienko, Żowiniec, Bobrzysko, Potop, Jezioro, Stara Warta, Samotnie, Przesmyk, Łokcie I, Łokcie II, Żurawiec, Kocanki, Żabie Oczka, Starorzecza w Łęgu.

Jednocześnie obszar opracowania sąsiaduje z obszarami Natura 2000, stanowiącymi spójną sieć ekologiczną, mającą na celu zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej:

- obszarem specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” (PLB300017)
- specjalnym obszarem ochrony siedlisk „Rogalińska Dolina Warty” (PLH300012).

Ostoja Rogalińska zajmuje fragment otoczonej łąkami o bagnami doliny Warty, gdzie rzeka meandrując stworzyła liczne starorzecza na terasie zalewowej. W dolinie zachowane są płaty lasów łęgowych, również wierzbowych i topolowych, zagrożonych w skali kraju, a na wyższych terasach kompleksy grądów. Występuje tu grupa ponad 1000 dębów o obwodach od 2 do 9,5 m. Większą część obszaru pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych.

Rogalińska Dolina Warty obejmuje obszar z licznymi starorzeczami i zastoiskami otoczonymi przez bagna i łąki. Położona jest w większości na terenie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Prawie połowę powierzchni pokrywają lasy, przede wszystkim iglaste i mieszane. Obszar ten jest słynny z ponad tysiąca starych dębów. Na obszarze występuje 10 rodzajów cennych siedlisk, w tym: łągi wierzbowo-topolowe i jesionowo-wiązowe, łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska alkaliczne.

Powyższe Obszary Natura 2000 łączą się z Rogalińskim Parkiem Krajobrazowym chroniącym przede wszystkim Dolinę Środkowej Warty wraz ze starorzeczami. Główne cele ochrony tego Parku jest zachowanie:

- unikatowego krajobrazu doliny rzeki Warty wraz z jej starorzeczami,
- siedlisk przyrodniczych związanych funkcjonalnie doliną rzeki,
- bogactwa fauny i flory,
- skupisk starych i okazałych dębów,
- walorów kulturowych.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1 Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno - geograficznej Polski J. Kondrackiego gmina Śrem rozciąga się w trzech regionach geograficznych:

- Pradolina Warszawsko – Berlińska (Kotlina Śremska),
- Pojezierze Wielkopolskie (Równina Wrzesińska),
- Pojezierze Leszczyńskie (Równina Kościańska, Pojezierze Krzywińskie, Wał Żerkowski).

Badany teren zlokalizowany jest w mezoregionie Kotlina Śremska (315.64) i Równina Wrzesińska (315.56), należącym do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315).

Do Kotliny Śremskiej należy odcinek doliny Warty – od ujścia Prosny do ujścia Kanału Mosińskiego. Na omawianym obszarze Warta płynie w kierunku równoleżnikowym (wschód – zachód), dopiero na dalszym odcinku (pod Śremem) kierunek zmienia się na południkowy. Z kolei Równina Wrzesińska od północy i wschodu graniczy z Pojezierzem Gnieźnieńskim, od południa z Kotliną Śremską i Doliną Konińską, natomiast od zachodu z Poznańskim Przełomem Warty.

Rzeźba terenu „Łęg Mechliński” nie jest urozmaicona i kształtuje się na wysokości od 78 do 79 m n.p.m., przy czym teren opada w kierunku zachodnim.

Rzeźba terenu obszarów objętych zmianą projektu miejscowego planu nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu.

6.2 Warunki geologiczno – gruntowe

Według mapy hydrologicznej w rejonie obszaru objętego opracowaniem występują grunty o przepuszczalności:

- średniej, złożone z piasków i skał litych silnie uszczelnionych,
- słabej, złożone z gliny i pyłów,
- zróżnicowanej (grunty antropogeniczne),
- zmienna (grunty organiczne).

Zgodnie z mapą sozologiczną na terenach opracowania i w ich sąsiedztwie występują grunty orne, lasy ochronne oraz grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych. Dodatkowo na obszarze opracowania i bezpośrednim sąsiedztwie występują:

- grunty podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- grunty narażone na zalewy powodziowe,
- zanieczyszczone wody podziemne,
- skupisko źródeł niskiej emisji gazów i pyłów,
- składowisko surowców rolniczych,
- lasy o słabej klasie uszkodzeń, gdzie występują abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne czynniki degradujące.

6.3 Warunki wodne

Obszar opracowania w całości należy do dorzecza Warty, znajduje się w zasięgu działu wodnego III rzędu. Głównym ciekim zlokalizowanym w sąsiedztwie jest rzeka Warta.

Rzeka Warta stanowi główny regulator stosunków wodnych analizowanego terenu, przy jednoczesnym oddziaływaniu czynników meteorologicznych. Na terasie zalewowej Warty występują liczne starorzecza, „oczka wodne”, zastoiska, ciek. Starorzecza oraz zagłębienia erozyjne pełnią funkcję lokalnych zbiorników retencyjnych. W czasie wysokich stanów wód przechwytyują ich nadmiar, natomiast przy stanach niższych, część wód odpływa z powrotem do koryta głównego, część stagnuje dłuższy czas. W tym obszarze znajdują się: Jezioro Grzymisławskie, Jezioro Szymanowskie, Jezioro Gajewskie i Mórka. W granicach gminy Śrem znajduje się również część Jeziora Mórka. Jeziora na terenie gminy Śrem położone są przeważnie w rynnach lodowcowych. Ekosystemy jeziorne ulegają procesom eutrofizacji wskutek wzrostu żyzności wód.

Monitoring jakości wód powierzchniowych realizowany jest na podstawie Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2010-2012, opracowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu i zatwierdzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z art. 155 a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145) zwanej dalej ustawą – Prawo wodne, przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

W roku 2011 oceną objęto 32 jeziora, nie zlokalizowano jednak na terenie gminy Śrem punktu pomiarowo – kontrolnego, natomiast w 2010 roku na terenie województwa wielkopolskiego oceną objęto 29 jezior, w tym 2 z terenu gminy Śrem: Jezioro Grzymisławskie i Jezioro Mórka.

Ocenę stanu/potencjału ekologicznego jednolitych części wód stojących monitorowanych jezior wykonaną przez WIOŚ w Poznaniu wykonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008).

Na podstawie Wyników wskaźników jakości wód z monitoringu jezior Mórka i Grzymisławskiego w 2010 r. przeprowadzonego przez WIOŚ w Poznań zaklasyfikowano elementy fizykochemiczne Jeziora Mórka do stanu poniżej dobrego, oraz biologiczne do klasy III. Stan ekologiczny określono jako umiarkowany, o czym zdecydował chlorofil „a”, z kolei dla Jeziora Grzymisławskiego zaklasyfikowano elementy fizykochemiczne do stanu poniżej dobrego, oraz biologiczne do klasy V. Stan ekologiczny określono jako zły, o czym zdecydował chlorofil „a”.

Zgodnie z mapą hydrologiczną na terenie opracowania oraz w jego sąsiedztwie występują:

- dział obszaru bezodpływowego chłonnego oraz bezodpływowego ewapotranspiracyjnego
- obszary zalewania wodami rzecznyymi w czasie wezbrań,
- studnia o głębokości do zwierciadła wody 2,2m,
- stacja uzdatniania wody,
- ciek okresowy,
- przerzut wody czystej w kierunku północno – wschodnim,
- brama w dziale wodnym,
- izolowane zagłębienie bezodpływowe:
 - ewapotranspiracyjne,
 - chłonne.

Zgodnie z mapą hydrograficzną poziom zalegania wód gruntowych na obszarze opracowania wraz z otoczeniem mieści się w przedziale od 1 do 2 m p. p. t., miejscami nawet do poziomu 5 m p. p. t. Na tym poziomie przebieg hydroizobat jest niepewny.

Ze względu na występujące grunty, omówione w rozdziale 6.2, przepuszczalność podłoża na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie jest w głównej mierze średnia (piaski i skały lite silnie uszczelnione), a w mniejszym zakresie: słaba (gliny i pyły), zróżnicowana (grunty antropogeniczne), a także zmienna (grunty organiczne).

Część wsi Łęgi Mechlińskie znajduje się w Obszarze Podwyższonej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (OWO) wydzielonego w utworach czwartorzędowych (GZWP 150).

Zasoby wód podziemnych na terenie gminy Śrem w znacznej mierze należą do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawsko-Berlińska. Są to obszary o najwyższej i wysokiej ochrony wód podziemnych, ze względu na duże zasoby wód podziemnych oraz brak warstw nieprzepuszczalnych.

Na terenie gminy występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i trzeciorzędowy. W piętrze czwartorzędowym możemy wyróżnić dwa poziomy wodonośne: gruntowy o znaczeniu podstawowym i wgłębny mający znaczenie uboczne. W 2012 roku badania jakości wód podziemnych prowadzone były w ramach monitoringu operacyjnego. Badania wykonał Państwowy Instytut Geologiczny na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Na terenie gminy Śrem znajduje się punkt pomiarowy w miejscowości Orkowo. Ocena jakości wód została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Na podstawie ostatnich badań z lat 2010-2012 jakość wód określona została na poziomie III, a

więc wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.

6.4 Gleby

Na terenie opracowania oraz jego sąsiedztwie występuje:

1. kompleks żytni (żytnio ziemniaczany) dobry, gleby bielcowe właściwe i pseudobielcowe na piaskach gliniastych lekkich zalegających średnio głęboko (50-100cm) na glinach lekkich zalegających głęboko (100-150cm) na piaskach słabogliniastych;
2. kompleks żytni (żytnio ziemniaczany) słaby:
 - a. gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, na:
 - piaskach słabo gliniastych,
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających średnio głęboko na glinach lekkich
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających głęboko na piaskach luźnych,
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających płytko do (50cm) na piaskach luźnych,
 - b. gleby bielcowe właściwe i pseudobielcowe, na:
 - piaskach słabo gliniastych,
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających głęboko na piaskach luźnych,
 - c. mady na piaskach słabo gliniastych pylastych, zalegających płytko na piaskach luźnych,
3. kompleks żytnio – łubinowy, gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na:
 - piaskach luźnych,
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
4. kompleks zbożowo – pastewny mocny, czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare na:
 - piaskach gliniastych lekkich pylastych zalegających średnio głęboko na piaskach słabo gliniastych,
 - piaskach gliniastych lekkich, zalegających średnio głęboko na glinach lekkich,
5. kompleks zbożowo – pastewny słaby:
 - a. czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare, na:
 - piaskach słabo gliniastych,
 - piaskach gliniastych lekkich, zalegających średnio głęboko na piaskach słabo gliniastych,
 - b. brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
6. użytki zielone średnie, czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare na:
 - - piaskach słabo gliniastych,
 - piaskach gliniastych lekkich, zalegających średnio głęboko na glinach lekkich
 - piaskach gliniastych lekkich, zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych

- piaskach gliniastych lekko pylastych, zalegających średnio głęboko na piaskach słabo gliniastych,
- 7. użytki zielone słabe i bardzo słabe:
 - a. czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare, na piaskach słabo gliniastych, zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
 - b. gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
 - c. mady na piaskach słabo gliniastych pylastych zalegających płytko na piaskach luźnych,
 - d. gleby mułowo - torfowe,
- 8. lasy państwowe,
- 9. gleby rolniczo nieprzydatne (nadające się pod zalesienie),
- 10. tereny zabudowane, gleby o niewykształconym profilu,
- 11. lasy na glebach brunatnych wylugowanych i brunatnych kwaśnych na piaskach luźnych,
- 12. wody nieużytki.

6.5 Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar opracowania cechuje się urozmaiconym krajobrazem. W zakresie flory na terenie opracowania i w sąsiedztwie można wyróżnić roślinność leśną (m.in. robinie akacjowe, dęby szypułkowe, sosny, lasy łęgowe wraz z obszarem bagiennych łąk po obu stronach Warty, lasy grądowe z dębami szypułkowymi, wierzby, jesionami), roślinność towarzysząca ciekom wodnym i zbiornikom..

Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Łęgi Mechlińskie” ma na celu ochronę kompleksu lasów łęgowych i grądowych oraz zachowanie wodnych, podmokłych i wilgotnych siedlisk przyrodniczych o znaczących wartościach krajobrazowych, natomiast Obszary Natura 2000: „Ostoja Rogalińska” ochronę ptaków oraz Rogalińska Dolina Warty” ochronę siedlisk

Fauna na obszarze opracowania jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju, przy czym ze względu na sąsiedztwo dużego naturalnego kompleksu leśnego zwierzęta tam występujące mogą pojawiać się również na obszarze objętym opracowaniem. Wśród ssaków są to: sarny, dziki, zające, wiewiórki, lisy, bobry, wydry, z gadów: żółwie. Natomiast wśród ptactwa zaobserwować można kanię rudą, błotniaka zbożowego, bociana czarnego kruki, żurawie, bieliki, orliki, a także żółw błotny, zagrożony wyginięciem nie tylko w Polsce, ale i w wielu krajach Europy. Jednocześnie w rzece Warcie odnotowuje się występowanie kilkunastu gatunków ryb.

6.6 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny uwarunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar opracowania według podziału rolniczo – klimatycznego R. Gumińskiego położony jest w dzielnicy środkowej. Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jest to jeden z najsuchszych regionów Polski; średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm, a w miesiącu najwyższych opadów w ciągu roku (lipcu) wynosi poniżej 80 mm. W latach ciepłych zdarza się średni roczny opad w wysokości 450 – 500 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8 ° C. Miesiącem najchłodniejszym to styczeń, gdy średnia temperatura wynosi około – 2 ° C, w miesiącu najcieplejszym (lipcu) średnia temperatura sięga 18 ° C. Liczba dni mroźnych waha się

między 30 a 60, a ogólna liczba dni z przymrozkami między 100 a 110. Na obszarze pokrywa śnieżna zalega 38 – 60 dni, natomiast okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

Na terenach, gdzie rzeźba terenu nie charakteryzuje się dużym urozmaicheniem, występuje topoklimat charakterystyczny dla terenów płaskich i słabo zainwestowanych. Odnacza się on brakiem emisji ciepła antropogenicznego i słabą szorstkością terenu, co wpływa na brak możliwości osłabienia siły wiatru. Na obszarach o bardziej urozmaiconej rzeźbie, w obniżeniach terenu, zaobserwować można osłabienie siły wiatru i zaleganie powietrza zanieczyszczonego.

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Śrem” z marca 2008 r. badania stanu czystości powietrza na obszarze gminy Śrem prowadzono w latach 1997 – 2003 przez PPIS na obszarze miejskim przy ul. Wiejskiej oraz przez IMGW i WIOŚ w Grzymosławiu na obszarze pozamiejskim. W pierwszym punkcie nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego, a w roku 2004 odnotowano nieznaczny spadek poziomu zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki (27,5% wartości dopuszczalnego stężenia średniorocznego), natomiast zanieczyszczenie pyłem zawieszonym utrzymało się na takim samym poziomie, jak w roku 2002 (poniżej dopuszczalnego stężenia średniorocznego). Z kolei w punkcie drugim, badania określające poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu oraz dwutlenkiem siarki nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych tych zanieczyszczeń. Jednocześnie wartości stężeń dwutlenku siarki nie zmieniają się znacząco (około 25% dopuszczalnego stężenia średniorocznego – ze względu na ochronę roślin), gdy stężenia dwutlenku azotu nieznacznie wzrastają.

W celu określenia tła zanieczyszczeń powietrza w rejonie opracowania posłużono się przeprowadzaną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu roczną oceną jakości powietrza (2012). W związku z nowym podziałem kraju na strefy, zgodnie z transpozycją Dyrektywy 2008/50/WE do prawa polskiego gmina Śrem wchodzi w skład strefy wielkopolskiej. Oceny jakości powietrza dla całego województwa wielkopolskiego dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska celem uzyskania informacji o stężeniu zanieczyszczeń w powietrzu. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ozon O₃, tlenek węgla CO.

W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Dla wszystkich wymienionych zanieczyszczeń obowiązuje ten sam podział kraju na strefy. Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji,
- poziom docelowy,
- poziom celu długoterminowego.

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;

- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

Wynikowe klasy w strefie wielkopolskiej w 2012 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawiono poniżej:

Tabela 1 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	A5	Cd	Ni	Pb	Os
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	B	C	C	A	A	A	A	C

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, 2012.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza wpływa na stan zdrowia ludności jak również na roślinność oraz zmiany pH gleby i wód powierzchniowych. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem polega na zapobieganiu przekraczania dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu i ograniczaniu ilości lub eliminowaniu wprowadzania do powietrza tych substancji. Zanieczyszczenia usuwane są z atmosfery poprzez proces suchego osiadania lub wymywania przez opady atmosferyczne oraz w wyniku reakcji chemicznych, które prowadzą do powstania innych związków chemicznych zwanych zanieczyszczeniami wtórnymi. Rezultatem końcowym oceny stref pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia,

jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2012 roku:

- dla ozonu *strefie wielkopolskiej* przypisano klasę C;
- dla dwutlenku siarki i tlenków azotu *strefę wielkopolską* zaliczono do klasy A.

Lokalnymi źródłami hałasu mogą być drogi o dużym natężeniu ruchu i linia kolejowa. W sytuacji, gdy tereny opracowania nie są silnie zabudowane wzdłuż dróg i linii kolejowej, odległości do jakich mogą dochodzić uciążliwości ruchu są znaczne, szczególnie w letnie, bezchmurne dni. Pod pojęciem uciążliwości należy rozumieć przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Hałas związany z istniejącą drogą, zlokalizowana na terenie opracowania, ze względu na jej lokalny charakter nie przekracza dopuszczalnych wartości.

W oparciu o „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Śrem” przeanalizowano badania hałasu komunikacyjnego, dokonane w czerwcu 2007 r. w celu rozpoznania terenów szczególnego zagrożenia hałasem. Badania te zostały przeprowadzone w 3 punktach pomiarowych w porze dziennej (od 6 do 22 godz.) przy zwiększonym ruchu samochodowym, tj. w dni powszednie.

- 1 punkt przy drodze nr 432 (St. 1 - wjazd z kierunku Leszna)
- 2 punkty w sąsiedztwie drogi nr 434 (St. 2 - wjazd z kierunku Gostynia i Rawicza oraz St. 3 - wyjazd w kierunku Kórnik i Wrześni).

Wykonane pomiary wykazały brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na stanowisku 3 na wysokości bloku mieszkalnego nr 28 przy ul. Poznańskiej. Na stanowisku 1 równoważny poziom dźwięku był praktycznie równy wartości granicznej: wynosił 60,52 dB. Stanowisko zlokalizowane było na linii zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie ul. Chłapowskiego. Natomiast przekroczenia stwierdzono na stanowisku 2 usytuowanym na ul. Powstańców Wlkp. (rejon ul. Modrzewskiego) – 63,8 dB (A). W tym punkcie poziom hałasu był najbardziej wyrównany i wysoki: przekroczenia poziomu 60 dB stwierdzono w ciągu wszystkich godzin prowadzenia pomiarów, z maksymalnym godzinowym poziomem dźwięku wynoszącym 65,5 dB (A).

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i innych ustaleń projektu planu

7.1. Cel opracowania projektu planu

Jednym z celów sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania, w tym dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

Potrzeba sporządzenia dla wyżej wymienionego obszaru planu miejscowego wynika przede wszystkim z ochrony obszaru o wysokich walorach przyrodniczo – krajobrazowych, w tym terenu Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie”.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem analizowany obszar proponowany do objęcia planem obejmuje w swych granicach tereny: łąk i pastwisk, lasów i zalesień, rolnicze, wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej.

W Studium na terenie opracowania oznaczone są również:

- planowany obszar Natura 2000,
- stanowiska archeologiczne,
- ochrona konserwatorska.

Dlatego też nowy plan ustala przeznaczenia terenów pod:

- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę usługową,
- zabudowę usługową,
- zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- zielenią otwartą,
- zielenią parkową,
- las i dolesienia,
- wody powierzchniowe śródlądowe,
- tereny rolnicze,
- drogi wewnętrzne,
- drogi publiczne:
 - dojazdowe,
 - lokalne,
 - zbiorcze.

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Łęgi Mechlińskie” jest ochrona obszaru o wysokich walorach przyrodniczo – krajobrazowych. Jednocześnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dostosuje sposób zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych, zapewniającego trwałość procesów i odnawialność zasobów przyrodniczych.

7.2 Ustalenia projektu planu

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenów:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone na rysunku planu symbolem **MN**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolem **MN/U**;
- tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolem **U**;
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oznaczone na rysunku planu symbolem **RM**;
- tereny zieleni otwartej oznaczone na rysunku planu symbolem **ZO**;
- tereny zieleni parkowej, oznaczone na rysunku planu symbolem **ZP**;
- tereny lasu i dolesień oznaczone na rysunku planu symbolem **ZL**;
- tereny rolnicze oznaczone na rysunku planu symbolem **R**;
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone na rysunku planu symbolem **WS**;
- tereny dróg wewnętrznych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDW**;
- tereny dróg publicznych dojazdowych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDD**;
- tereny dróg publicznych lokalnych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDL**;
- tereny dróg publicznych zbiorczych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDZ**.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu planu miejscowego należy stworzenie optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu wprowadzono zapisy zakazujące lokalizacji:

- tymczasowych obiektów budowlanych poza obiektami niezbędnymi podczas wznoszenia budynków i budowli,
- reklam wolno stojących,
- nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia..

Dopuszcza się natomiast lokalizację m.in.:

- urządzeń budowlanych,
- urządzeń infrastruktury technicznej,
- ogrodzeń wyłącznie ażurowych na terenach **MN**, **MN/U**, **U**, **RM**,
- tablic informacyjnych,
- szyldów na elewacjach budynków i ogrodzeniach, przy czym na każdej działce budowlanej dopuszcza się lokalizację maksymalnie jednego szyldu o powierzchni nie większej niż 1m² na elewacji budynku i maksymalnie jednego szyldu o powierzchni nie większej niż 1m² na ogrodzeniu;
- reklam na terenach **MN/U**, **U** na elewacjach budynków i ogrodzeniach, przy czym na każdej działce budowlanej dopuszcza się lokalizację maksymalnie jednej reklamy o powierzchni nie większej niż 2m² na elewacji budynku,

- maksymalnie jednej reklamy o powierzchni nie większej niż 2m² na ogrodzeniu.

W projekcie planu znalazł się także szereg zapisów niezbędnych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. W planie ustalono:

- ochronę przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi, obszarów określonych na rysunku planu jako:
 - obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300012 Rogalińska Dolina Warty,
 - obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300017 Ostoja Rogalińska ,
 - Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Łęgi Mechlińskie”,
 - użytki ekologiczne;
- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - dla terenów **MN**: jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - dla terenów **MN/U** i **U**: jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo – usługowe;
- gromadzenie i segregację odpadów w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej;
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem możliwości ich zagospodarowania, na terenie nieruchomości;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów: **KDW**, **KDD**, **KDL** i **KDZ** do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, stosowania urządzeń do powierzchniowego odwodnienia pasa drogowego;
- odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem, do czasu jej realizacji, stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki;
- wywóz mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie na terenie inwestora;
- zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych;
- zakaz gromadzenia ścieków na terenach znajdujących się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w granicach strefy ochrony konserwatorskiej obowiązek przed uzyskaniem pozwolenia na budowę uzgadniania inwestycji związanych z zagospodarowaniem i zabudowaniem przedmiotowego terenu a wymagających prac ziemnych, celem określenia obowiązującego inwestora zakresu badań archeologicznych. Na terenach **U** i **ZP** obowiązek zachowania i ochrony obiektów o wartościach zabytkowych w zakresie bryły, kompozycji i detalu elewacji oraz stolarki wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. W przypadku konieczności rozbiórki obiektów ujętych w gminnej ewidencji, będących w złym stanie technicznym zachodzi konieczność sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej zakres wskazany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także na terenach **ZP** ochronę terenu i obiektu objętych wpisem do Rejestru Zabytków Województwa Wielkopolskiego jako Zespół Pałacowy: Pałac, 1904, nr rej.: 1913/A z 21.03.1983, Park, XIX/XX, nr rej.: 2038/A z 2.01.1986.

Zapisy projektu planu odnoszą się także w sposób szczegółowy do prowadzenia gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym terenie, co zostanie szerzej omówione w rozdziale 8.3 niniejszej prognozy.

W projekcie planu wprowadzono zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania terenów m.in. poprzez minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego.

Ponadto w projekcie planu znajdują się zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów dla zabudowy. W zapisach tych określono wysokość zabudowy, powierzchnię zabudowy oraz intensywność zagospodarowania.

Jednocześnie w planie ustalono w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu:

- nakaz uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszystkich nowych budowli o wysokości równej i większej niż 50 m npt przed wydaniem pozwolenia na budowę,
- nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej.

W planie w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych ustala się zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty zgodnie z rysunkiem planu, w którym w całości lub części położone są tereny: **2ZO, 3ZO, 4ZO, 6ZO, 7ZO, 8ZO, 9ZO, 10ZO, 11ZO, 12ZO, 13ZO, 14ZO, 15ZO, 21ZO, 1ZL, 2ZL, 3ZL, 5ZL, 6ZL, 7ZL, 10ZL, 12ZL, 13ZL, 18ZL, 19ZL, 20ZL, 27ZL, 1R, 2R, 6R, 1WS, 2WS, 3WS, 4WS, 5WS, 6WS, 7WS, 8WS, 9WS, 10WS, 11WS, 12WS, 1KDW, 2KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 8KDW, 10KDW, 14KDW, 16KDW**. Zagospodarowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty zgodnie z ustaleniami planu oraz zgodnie z przepisami odrębnymi..

Natomiast w zakresie zasad ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustalono dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w granicach strefy ochrony konserwatorskiej obowiązek przed uzyskaniem pozwolenia na budowę uzgadniania inwestycji związanych z zagospodarowaniem i zabudowaniem przedmiotowego terenu a wymagających prac ziemnych, celem określenia obowiązującego inwestora zakresu badań archeologicznych. Na terenach **U** i **ZP** obowiązek zachowania i ochrony obiektów o wartościach zabytkowych w zakresie bryły, kompozycji i detalu elewacji oraz stolarki wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. W przypadku konieczności rozbiórki obiektów ujętych w gminnej ewidencji, będących w złym stanie technicznym zachodzi konieczność sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej zakres wskazany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a takżena terenach **ZP** ochronę terenu i obiektu objętych wpisem do Rejestru Zabytków Województwa Wielkopolskiego jako Zespół Pałacowy: Pałac, 1904, nr rej.: 1913/A z 21.03.1983, Park, XIX/XX, nr rej.: 2038/A z 2.01.1986.

Po analizie dokumentów pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. określa, iż miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie może naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Na terenie Gminy Śrem obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Śrem. W dokumencie tym analizowany obszar znajduje się na terenach przeznaczonych pod: łąki i pastwiska, lasy i zalesienia, tereny rolnicze, wielofunkcyjną zabudowę wiejską, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i letniskową.

W Studium na terenie opracowania oznaczone są również:

- planowany obszar Natura 2000,
- stanowiska archeologiczne,
- ochrona konserwatorska.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dostosowany do powyższego dokumentu poprzez projektowane przeznaczenie terenów pod funkcję zgodną z wyznaczoną dla danego terenu w Studium... tj, m.in.:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- tereny zieleni otwartej,
- zieleni parkowej,
- tereny lasu i dolesień,
- tereny rolnicze,
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- tereny dróg wewnętrznych,
- tereny dróg publicznych dojazdowych,
- tereny dróg publicznych lokalnych,
- tereny dróg publicznych zbiorczych.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz krajowe i wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Zapisy analizowanego projektu planu zapewniają dostosowanie gospodarki odpadami do obowiązującego Planu gospodarki odpadami.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Tworząc zapisy planu miejscowego należy uwzględnić cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
2. Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
3. dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
4. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
7. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
8. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania miejscowego planu, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu planu, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania planu, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego planu jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń planu i jego częstotliwość.

Powyższe dokumenty realizowane są w projekcie również poprzez gromadzenie i segregację odpadów w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem możliwości ich zagospodarowania, na terenie nieruchomości, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów: **KDW, KDD, KDL i KDZ** do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, stosowania urządzeń do powierzchniowego odwodnienia pasa drogowego, odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem, do czasu jej realizacji,

stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki, zakaz gromadzenia ścieków na terenach znajdujących się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty, zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: II Polityka Ekologiczna Państwa, Polityka ekologiczna Państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010 oraz w uaktualnianej Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, co powoduje, że musi być uwzględniana we wszystkich dokumentach strategicznych i programach, mających wpływ na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 74 Konstytucji RP nakłada to obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Celem podstawowym II Polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

W maju 2003 r. Sejm RP przyjął dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010” stanowiący uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej Państwa” z 2000 r. Natomiast w maju 2009 r. został przyjęty dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009–2012 z perspektywą do roku 2016”.

Dokument ten jest dostosowaniem wcześniejszego dokumentu do zmian w prawodawstwie polskim i wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska. Kierunki działań określone w celach średniookresowych do 2016 r. mają stać się odpowiedzią na przywrócenie właściwej roli planowaniu przestrzennemu, w szczególności w zakresie lokalizacji nowych inwestycji. Ma się to odbywać poprzez m.in.:

- wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko (wraz z poprawą jakości tych dokumentów),
- wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (które jest opracowaniem planistycznym obejmującym teren całej gminy),
- zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000 oraz sporządzenie dla nich planów ochrony,
- wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych,
- uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- określenie zasad ustalenia progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska,

- wprowadzenie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalin przed zagospodarowaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie,
- uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu.

Ponadto w dniu 26 października 2007 r. Rada Ministrów uchwaliła „Krajową strategię ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007–2013”. Dokument ten zakłada kompleksową i uwzględniającą wszelkie najistotniejsze potrzeby zachowania różnorodności biologicznej realizację zobowiązań wynikających z zawartych przez Polskę zobowiązań międzynarodowych oraz efektywną ochronę i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody. Jest to także kontynuacja i rozwinięcie analogicznego dokumentu zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 25 lutego 2003 roku.

Zapisy tych dokumentów są realizowane poprzez wprowadzenie rozbudowanej oceny oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu jaką jest niniejsza prognoza. Plan odnosi się do zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, gdzie ustala się utrzymanie istniejących drzew w pasach drogowych, z dopuszczeniem ich wycięcia lub przesadzenia w przypadku gdy koliduje to z parametrami drogi, planowaną rozbudową dróg lub urządzeniami infrastruktury technicznej, a ponadto wysoki wskaźnik powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zieleni urządzonej i terenach przeznaczonych do zainwestowania, co ma wpływ na kształtowanie bioróżnorodności oraz ogólnie na otaczające środowisko. Dodatkowo niniejsza prognoza odnosi się do prowadzonego monitoringu w zakresie zanieczyszczeń powietrza oraz uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym.

Opracowywany projekt planu miejscowego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te jak zostało to wyżej wspomniane są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

7.4 Potencjalne skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego jak i krajobrazu. Może to być spowodowane m.in. powiększeniem spontanicznych zbiorowisk roślinności ruderalnej (które w przyszłości stać się mogą miejscem „dzikich” wysypisk odpadów, przez co niekorzystnie wpływającej na walory przyrodniczo–krajobrazowe terenu), niedostatecznym zaopatrzeniem terenu w elementy infrastruktury technicznej.

Brak planu miejscowego utrudnia określenie: zasad kształtowania polityki przestrzennej, przeznaczenia terenów, zasad zagospodarowania i zabudowy. Powyższe uniemożliwia kształtowanie ładu przestrzennego zgodnie z określoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem polityką przestrzenną i ochronę środowiska. W sytuacji braku miejscowego planu, zagospodarowanie i zabudowa następuje w oparciu o decyzje administracyjne - warunki zabudowy, pozwolenia na budowę. Ze względu na fakt, iż powyższe decyzje nie muszą być zgodne ze Studium... powodować to może chaos przestrzenny i niewystarczającą ochronę środowiska. Skutkiem braku planu może być m. in. zbyt intensywna zabudowa,

niewielka powierzchnia biologicznie czynna, wprowadzenie nieodpowiedniej funkcji, dopuszczenie działalności emitującej hałas, zanieczyszczenia.

Z kolei pozostawienie ternu przy obecnym zagospodarowaniu (tereny uprawiane rolniczo) powodować może zmniejszenie bioróżnorodności, zanieczyszczenie nawozami i środkami ochrony roślin gleb i wód gruntowych.

Pozytywnym aspektem pozostawienia obszaru opracowania przy obecnym zagospodarowaniu będzie: utrzymanie znacznej powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie obecnego ukształtowania terenu, brak ingerencji w warunki gruntowo - wodne.

7.5 Istotne z punktu widzenia projektu planu zapisy zawarte w ustawach

Projekt planu zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w planie uwzględnić, a analizowany projekt planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustala się m. in. gromadzenie i segregację odpadów w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej.

Dopuszczono w projekcie m.in. na poszczególnych terenach lokalizację usług jedynie nieuciążliwych, (w słowniczku zdefiniowano usługi nieuciążliwe jako: „działalność usługową, która w miejscu lokalizacji nie powoduje przekroczenia norm i standardów określonych w przepisach odrębnych”). W zakresie racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi nakazuje się wywóz mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie na terenie inwestora..

Natomiast w zakresie ochrony powietrza i warunków klimatycznych w projekcie nakazuje się zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać ograniczenia wynikające z:

- 1) ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,
- 2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- 3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,

- 4) ustalenia w trybie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r. poz. 145) warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z art. 114. ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się, które z nich należą do terenów przeznaczonych (art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy):

- a) pod zabudowę mieszkaniową,
- b) pod szpitale i domy opieki społecznej,
- c) pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- d) na cele uzdrowiskowe,
- e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- f) na cele mieszkaniowo-usługowe,

i dla których przepisami odrębnymi¹ ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

W projekcie planu ustala się kształtowanie komfortu akustycznego w środowisku, poprzez nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku tj.: dla terenów oznaczonych symbolami MN jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, dla terenów oznaczonych symbolami MN/U i U jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo – usługowe.

W zakresie zasad gospodarki wodno-ściekowej określonych ustawą *Prawo wodne* z dnia 18 lipca 2001 r. w projekcie planu ustala się: odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem możliwości ich zagospodarowania, na terenie nieruchomości odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów: **KDW**, **KDD**, **KDL** i **KDZ** do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, stosowania urządzeń do powierzchniowego odwodnienia pasa drogowego; odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem, do czasu jej realizacji, stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, do których należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

¹ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826 z dnia 5 lipca 2007 r.)

Na obszarze opracowania występują obszary wyznaczone jako szczególna forma ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody². Jest to Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Łęgi Mechlińskie”, a także zlokalizowany w pobliżu obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” i specjalny obszar ochrony siedlisk „Rogalińska Dolina Warty”.

Ustalenia analizowanego projektu planu nie powinny mieć negatywnego wpływu na gatunki oraz siedliska przyrodnicze występujące na sąsiednich obszarach, gdyż uściślają w zakresie ochrony przyrody warunki na jakich ma odbywać się nowe zagospodarowanie terenu.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo geologiczne i górnicze*, *Prawo łowieckie* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w gminie Śrem które dotyczyć mogą również terenu opracowania, wymienić należy m. in.:

- nielegalne wysypiska śmieci, składowiska gruzu,
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb, spowodowane rolniczym użytkowaniem terenów (używanie wszelkiego rodzaju nawozów sztucznych podczas prowadzenia upraw rolniczych oraz korzystanie ze środków ochrony roślin),
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych innego pochodzenia (m. in. nielegalne wysypiska śmieci, źle użytkowane szamba),
- ścieki, powstałe przy produkcji zwierzęcej,
- produkcja rolnicza, ograniczająca naturalną bioróżnorodność,
- indywidualne sposoby ogrzewania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- przekształcenia ziemi, związane z budową dróg i domów,
- zanieczyszczenia komunikacyjne, pochodzące z pojazdów spalinowych (powodując m. in. skażenia gleb i prowadząc do ich degradacji chemicznej),
- hałas i wibracje spowodowane ruchem komunikacyjnym (stanowiące również potencjalne zagrożenie dla zdrowia i komfortu życia mieszkańców),
- Stacja Radiowo – Telewizyjnego Centrum nadawczego m. Góra, będąca lokalnym emiterym promieniowania elektromagnetycznego,
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

8.1 Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

² Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880.

Na obszarze opracowania przekształceniom mogą ulec tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem i pod drogami – związane to jest z ich utwardzeniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy:

- 30% powierzchni działki budowlanej w tym maksymalnie 50m² dla budynku gospodarczego lub garażowo-gospodarczego wolno stojącego dla terenów MN,
- 40% powierzchni działki budowlanej w tym maksymalnie 50m² dla budynku gospodarczego lub garażowo-gospodarczego wolno stojącego oraz maksymalnie 100m² dla budynku o funkcji uzupełniającej usługowej dla terenów MN/U.

Powierzchnie te powinny zapewnić pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

Ponadto prace ziemne związane z wprowadzeniem m. in. infrastruktury komunikacyjnej oraz z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Dlatego też w zapisach projektu wprowadzony jest zapis o nakazie wykorzystania nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie działki budowlanej lub usuwania ich, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2 Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec zmianom, w szczególności na obszarach dotąd niezainwestowanych. W miejscach lokalizacji elementów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz wprowadzenia zabudowy nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Wskazane byłoby, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w *sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych*).

8.3 Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Łęgi Mechlińskie”, określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych. Zapisano w nim m.in. na poszczególnych terenach:

- dopuszczenie lokalizacji usług jedynie nieuciążliwych, przy czym w słowniczku zdefiniowano usługi nieuciążliwe jako: „działalność usługową, która w miejscu lokalizacji nie powoduje przekroczenia norm i standardów określonych w przepisach odrębnych”,
- zakaz lokalizacji obiektów wymienionych w przepisach odrębnych, zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W zakresie gospodarki odpadami, gromadzenie ich i usuwanie zgodnie z krajowym i wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami, odprowadzenie ścieków bytowych i

komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, gromadzenie i segregację odpadów w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem możliwości ich zagospodarowania, na terenie nieruchomości, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów: **KDW, KDD, KDL i KDZ** do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, stosowania urządzeń do powierzchniowego odwodnienia pasa drogowego, odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem, do czasu jej realizacji, stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki.

Powiększanie obszarów zabudowanych, a co za tym idzie – pomniejszanie powierzchni biologicznie czynnej, zmniejsza zdolności infiltracyjne gruntów, powoduje również nadmierny odpływ wód roztopowych i opadowych z obszarów. Grozić może to zmianą poziomu wód gruntowych, przesuszaniem gruntu oraz degradacją cieków.

Jednakże zapisy dotyczące warunków wodnych i ich ścisłe przestrzeganie pozwolą ograniczyć pogorszenie stanu wód gruntowych spowodowane potencjalnymi zanieczyszczeniami.

8.4 Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Projekt zmiany miejscowego planu obejmuje tereny wchodzące w obszary chronione, w tym także obszary Natura 2000. Przy czym skala, proponowana funkcja oraz niewielki zasięg oddziaływania nie powinny mieć wpływu na Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Łęgi Mechlińskie, obszary Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” oraz „Rogalińska Dolina Warty” oraz inne formy ochrony przyrody.

Ponadto do najważniejszych zapisów dotyczących ochrony środowiska należy ustalenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na całym terenie, jak również ochronę zieleni naturalnej, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz dopuszczenie nowych nasadzeń, o ile nie są sprzeczne z innymi ustaleniami planu, ochronę istniejącej zieleni wysokiej na danym terenie w obrębie danego arkusza i w strefie zieleni z dopuszczeniem nowych nasadzeń, o ile nie są sprzeczne z innymi ustaleniami planu, na wybranych terenach zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu oraz wyznaczenie obszar wolny od zabudowy za wyjątkiem lokalizacji obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki wodnej lub rybackiej oraz urządzeń wodnych w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej zbiorników wodnych w strefie zbiornika wodnego. W zakresie powierzchni terenu biologicznie czynnego ustalono w projekcie planu odpowiednie wartości wskaźnika dla danych obszarów.

Realizacja zapisów planu wpłynie na faunę obszaru analizowanego poprzez zwiększenie udziału zabudowy. Niemniej jednak wprowadzana zabudowa ma uwzględniać uwarunkowania środowiskowe obszaru i nie pogarszać walorów przyrodniczych i krajobrazowych danego terenu, pozostawiając niezbędne połączenia przyrodnicze. Ponadto obecność ludzi może wpłynąć pozytywnie na świat zwierzęcy poprzez dbałość i dożywanie zwierząt, szczególnie w okresie zimowym. Na terenie opracowania nie znajdują się żadne siedliska lęgowe ptactwa, które mogłyby ulec zniszczeniu, a przez to obniżeniu populacji jakiegoś gatunku.

Wszystkie powyższe zapisy oraz przepisy odrębne dążą do zminimalizowania i zniwelowania ingerencji człowieka w naturalny charakter analizowanego terenu.

8.5 Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego oraz na stan higieny atmosfery.

W zapisach projektu planu zakazano ogrzewania budynków w oparciu o kotłownie na paliwa stałe wysokoemisyjne, z wyjątkiem paliw odnawialnych z biomasy i drewna. Uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Ponadto w projekcie planu znalazły się zapisy z zakresu kształtowania komfortu akustycznego w środowisku ustalające nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej, określonych w przepisach odrębnych, tj.: dla terenów oznaczonych symbolami MN, jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, dla terenów oznaczonych symbolami MN/U i U jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo – usługowe.

Realizacja projektowanej zabudowy zgodnej z projektem planu oraz wprowadzone przeznaczenie terenu na obszarze opracowania nie powinno spowodować negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowej infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak każde nowe zainwestowanie na terenie użytkowanym rolniczo przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne. Dlatego też projekt planu określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym pomaga zapewnić warunki do podtrzymania bioróżnorodności.

8.7 Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie na zmianę klimatu lokalnego. Ponadto w zakresie ochrony powietrza i warunków klimatycznych w projekcie nakazuje się zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych.

8.8 Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu miejscowego będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej m.in. poprzez wprowadzenie nowej zabudowy. Spowoduje to zagęszczenie ludności w obrębie analizowanych obszarów, ale jednocześnie umożliwi obecnym właścicielom nieruchomości oraz potencjalnym nabywcom zabudowanie terenu obecnie niezabudowanego. Zapisy projektu planu miejscowego odnosząc się do sfery ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do ochrony terenów cennych przy jednoczesnym podnoszeniu dbałości o środowisko. Dodatkowo wprowadzono dość szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, które dają istotne wytyczne do kierunku rozwoju tego terenu.

Ponadto, tego typu inwestycje ze względu na charakter wprowadzonej funkcji, powodują wzrost ruchu komunikacyjnego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie, co wpłynie na jakość życia obecnych mieszkańców analizowanego obszaru.

8.9 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt planu w swoim zakresie będzie miał znaczący wpływ na krajobraz, gdyż na części terenów niezagospodarowanych wprowadza zainwestowanie. Niemniej jednak projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a więc także rzeźbę terenu.

8.10 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu miejscowego nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

8.11 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Dla obszaru opracowania w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustalono dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w granicach strefy ochrony konserwatorskiej obowiązek przed uzyskaniem pozwolenia na budowę uzgadniania inwestycji związanych z zagospodarowaniem i zabudowaniem przedmiotowego terenu a wymagających prac ziemnych, celem określenia obowiązującego inwestora zakresu badań archeologicznych. Na terenach **U** i **ZP** obowiązek zachowania i ochrony obiektów o wartościach zabytkowych w zakresie bryły, kompozycji i detalu elewacji oraz stolarki wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. W przypadku konieczności rozbiórki obiektów ujętych w gminnej ewidencji, będących w złym stanie technicznym zachodzi konieczność sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej zakres wskazany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także na terenach **ZP** ochronę terenu i obiektu objętych wpisem do Rejestru Zabytków Województwa Wielkopolskiego jako Zespół Pałacowy: Pałac, 1904, nr rej.: 1913/A z 21.03.1983, Park, XIX/XX, nr rej.: 2038/A z 2.01.1986.

Powyższe zapisy są wystarczające dla zapewnienia ochrony zabytkom oraz dobrom kultury, a także cennym archeologicznie stanowiskom.

9. Rozwiązania alternatywne

Możliwości sposobów różnego zagospodarowania terenu opracowania ograniczone zostały w trakcie opracowania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem. W trakcie prac nad planem rozważano alternatywne rozwiązania, proponując między innymi zwiększenie intensywności zabudowy. Jednakże ze względu na obowiązujące dokumenty, walory przyrodnicze obszaru opracowania, zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najbardziej optymalne.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, zalesianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, ochronę naturalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na danym terenie. Zapisy projektu planu miejscowego omówione w rozdziale 8 umożliwiają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejącego i projektowanego zagospodarowania.

Jednocześnie realizacja zapisów planu miejscowego nie powinna spowodować negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów Natura 2000.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu miejscowego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz albo prezydent miasta zobowiązany jest przynajmniej raz w trakcie kadencji przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w tym skutków realizacji postanowień dokumentu). W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne, jak również organy administracji. Należą do nich m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (który przeprowadza coroczną ocenę w ramach monitoringu lokalnego i regionalnego, której podlegają poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i jego stan), Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Międzychód. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska województwa wielkopolskiego, wydawanym co roku.

Zatem po dokonaniu odpowiednich analiz i ocen stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o powyższy monitoring oraz inne dostępne wyniki pomiarów i obserwacji, w odstępach rocznych, bądź częstszych w przypadku odnotowania nieprawidłowości możliwe jest kontrolowanie realizacji ustaleń planu.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Łęgi Mechlińskie” w gminie Śrem, do którego przystąpiono na podstawie Uchwały Nr 177/XVIII/12 z dnia 26 stycznia 2012 r.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Śremie zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu planu w skali 1 : 2000.

Tereny opracowania i jego sąsiedztwo podlegają obecnie wpływowi antropopresji, zarówno ze względu na istniejące zainwestowanie jak i związanej z prowadzoną działalnością rolniczą.

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone na rysunku planu symbolem **MN**;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolem **MN/U**;
- tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolem **U**;
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oznaczone na rysunku planu symbolem **RM**;
- tereny zieleni otwartej oznaczone na rysunku planu symbolem **ZO**;
- tereny zieleni parkowej oznaczone na rysunku planu symbolem **ZP**;
- tereny lasu i dolesień oznaczone na rysunku planu symbolem **ZL**;
- tereny rolnicze oznaczone na rysunku planu symbolem **R**;
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych oznaczone na rysunku symbolem **WS**;
- tereny dróg wewnętrznych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDW**;
- tereny dróg publicznych dojazdowych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDD**;
- tereny dróg publicznych lokalnych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDL**;
- tereny dróg publicznych zbiorczych oznaczone na rysunku planu symbolem **KDZ**.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Natomiast druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu planu w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty.

Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Łęgi Mechlińskie” nie powinny spowodować realizacji inwestycji wpływających w znacznym stopniu negatywnie na środowisko na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu. Ponadto intencją stworzenia zapisów planu miejscowego była możliwość zagospodarowania znacznych obszarów wcześniej niezabudowanych z wprowadzeniem dla nich zapisów dot. ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi standardami i dostosowanie treści planu do obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych.

W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu planu, spełniające wymogi wynikające z tych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, nadmiaru mas ziemnych, dopuszczenia na poszczególnych terenach: lokalizacji usług jedynie nieuciążliwych (w słowniczku zdefiniowano usługi nieuciążliwe jako: „działalność usługową, która w miejscu lokalizacji nie powoduje przekroczenia norm i standardów określonych w przepisach odrębnych”) i zakazie lokalizacji obiektów wymienionych w przepisach odrębnych, zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto na obszarze opracowania występują tereny wymagające ochrony konserwatorskiej oraz archeologicznej, co zostało uwzględnione w zapisach planu. Szczególne znaczenie mają także zapisy o uwzględnieniu stref ochronnych

dla napowietrznych, naziemnych i podziemnych sieci technicznych, przy lokalizowaniu budynków. Parametry wprowadzanej zabudowy i intensywność zagospodarowania terenu jest dostosowana do istniejącej zabudowy oraz obowiązujących na terenie gminy przepisów, w tym Studium.